

تلاشی منازل و سایر محلات

- عدم تعرض به منزل یک شخص یکی از مهمترین حقوق یک انسان است. به همین دلیل در ماده 38 قانون اساسی از آن یاد شده است:

- (1) مسکن شخص از تعرض مصون است.
- (2) هیچ شخص، به شمول دولت نمیتواند بدون اجازه ساکن یا قرار محکمه با صلاحیت و یا در حالات اضطراری که در قانون تصریح شده است، به مسکن شخص داخل شود یا آن را تفتیش نماید.
- (3) در مورد جرم مشهود، مامور مسول میتواند بدون اجازه قبلی محکمه، به مسکن شخص داخل شود یا آن را تفتیش کند. مامور مذکور مکلف است بعد از داخل شدن یا اجرای تفتیش، در خلال مدتی که قانون تعیین می کند قرار محکمه را حاصل نماید.

- پولیس طبق ماده (2) قانون پولیس میتواند به تلاشی اقدام نماید:

- بند (1) ماده 18 قانون پولیس

- بند (1) ماده 32 قانون اجراءات جزائی موقت

- معنی تلاشی این است که پولیس در جائی که یک شخص در آن زنده گی میکند، چه طویل المدت و یا چه برای مدت کوتاه تلاشی شود.

- در حین تلاشی باید اصل برائت ذمه در نظر گرفته شود :

- بند (1) ماده 25، قانون اساسی: برائت ذمه حالت اصلی است.

- بند (1) ماده 4، ، جمله اول قانون اجراءات جزائی موقت: از آغاز اقامه دعوی جزائی الی تثبیت مسولیت جرمی که شخص به حکم نهائی محکمه محکوم علیه قرار میگیرد، بیگناه پنداشته میشود.

- بند (1) ماده 4 ، قانون جزا: برائت ذمه حالت اصلی است، متهم تا وقتی که به حکم قطعی محکمه با صلاحیت محکوم علیه قرار نگرفته باشد بی گناه شناخته میشود.

1. تلاشی طبق قانون پولیس

- از تلاشی شخص در ماده 18 یاد شده است:

- بند (1): پولیس میتواند در احوال آتی به منزل شخص داخل و آنرا تلاشی نماید:
- در صورتیکه حیات شخص یا اشخاص در داخل منزل به خطر مواجه باشد.
- در صورتیکه منظور دریافت، شخص و یاشی باشد که مطابق به احکام مندرج این قانون تحت نظارت و حفاظت قرار میگیرد و قرآینی دریافت گردد که شخص و یاشی مطلوب در منزلی که تلاشی میگردد، موجود باشد.
- سایر احوالیکه در قانون ذکر شده است.
- شرایط اقدام به تلاشی:
 - حیات شخص یا اشخاص در داخل منزل به خطر مواجه باشد.
 - شخص و شی در منزل باشد و آن طبق قانون باید تحت نظارت و یا حفاظت قرار گیرد.
 - مثلاً: ماده 32 قانون اجراءات جزائی موقت
- به همین دلیل اگر زندگی کسی در خارج از منزل به خطر مواجه باشد اجازه تلاشی طبق قانون پولیس مجاز نیست.
- کارهای را که اجازه ندارد پولیس انجام دهد:
 - اگر دلایل بالا وجود نداشته باشد، پولیس طبق قانون پولیس اجازه ندارد به تلاشی اقدام نماید.
 - به علت برائت ذمه، باید برخورد پولیس اگر شخص در موقع تلاشی حاضر بود خیلی مودبانه و نرم باشد.
 - به همین عنوان پولیس اجازه ندارد از قوه استفاده نماید (برائت ذمه) مگر اینکه شخص مذکور در موقع تلاشی از قوه استفاده نماید.

2. تلاشی طبق قانون اجراءات جزائی موقت

- پولیس میتواند طبق بند (1) ماده 32، جز 1 به تلاشی اقدام کند:
 - مامورین ضبط قضائی حین ارتکاب جرم و موجودیت دلایل موجه برای انجام اجراءات عاجل جهت بدست آوردن دلایلیکه آنرا ضروری بدانند، تحقیقات ابتدائی ذیل را آغاز نمایند: تلاشی منزل مسکونی و سائر محلات مربوط.
- شرایط تلاشی یک منزل:

- یک جرم باید حین ارتکاب باشد
- دلایل وجود داشته باشد که:

 - انجام اجراءات عاجل
 - جهت بدست آوردن دلایل ضروری
 - برای تحقیقات ابتدائی را ایجاب نماید و
 - آن اقدامات بر علیه شخص مظنون باشد

- طبق بند (2) ماده 32، مامور پولیس بعد از اقدام تلاشی باید بلافاصله به حارنوال راپور بنویسد:
 - مامورین ضبط قضائی مکلف اند بلافاصله راپور اجراءات مربوط را به حارنوال ابتدائیه ارائه نمایند.
- برخلاف ماده 18 قانون پولیس در ماده 32 قانون اجراءات جزائی موقت هم از منزل مسکونی و هم از سائر محلات مربوط نام برده میشود.
- به همین دلیل طبق ماده 32 قانون اجراءات جزائی موقت، برای پولیس اجازه داده است که در صورت شرایط این قانون وجود داشته باشد محلات دیگر را مثل محل کار شخص مظنون را نیز تلاشی بکند.